

Číslo: 2096/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od **21. 04. 2022** do **22. 04. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola – Óvoda, Námestie priateľstva 2173/27, Dunajská Streda	
Zriaďovateľ	Mesto Dunajská Streda

Vedúce zamestnankyne kontrolovaného subjektu:

Mgr. Mária Pónya, riaditeľka školy

Terézia Csémiová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2096/2021 - 2022 zo dňa 04. 04. 2022
inšpekciu vykonali:

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka, ŠIC
Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	mestská		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	6	Vyučovací jazyk	VJS/VJM
Počet detí	121	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	13	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	2
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Škola realizovala predprimárne vzdelávanie detí podľa školského vzdelávacieho programu – Rozprávkový hrad (ŠKVP), ktorý bol vypracovaný v súlade so štátnym vzdelávacím programom

pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). Predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí vytvorili prostredníctvom učebných osnov, ktorými boli vzdelávacie štandardy ŠVP, poskytujúce základ vzdelávania z oblasti Umenie a kultúra - hudobná výchova. Konkrétne zámery, postupy, či pravidlá rozvíjania hudobnej gramotnosti detí neboli v ďalšej dokumentácii školy rozpracované. Vzhľadom na lokálne podmienky a možnosti mala škola vypracovaný interný plán akcií smerujúcich k rozvoju hudobnej gramotnosti detí. Hodnotením realizovaných podporných aktivít sa učiteľky zaoberali v rámci zasadnutí pedagogickej rady. Na rokovaní metodického združenia si prostredníctvom referátu a následnej diskusie odovzdávali poznatky z externého/dištančného vzdelávania zameraného na implementáciu základov farebnej solmizácie a hry na hudobnom nástroji v zážitkovom učení v predškolskej výchove, organizovaného Pedagogickým inštitútom v Komárne, ktorého sa zúčastnila jedna učiteľka, ktorá to potvrdila aj v zadanom dotazníku. Prezentovaním zistení z kontroly realizovanej vedúcimi pedagogickými zamestnancami týkajúcej sa hudobnej výchovy, ani konkrétnym monitorovaním napredovania detí v rozvíjaní hudobnej gramotnosti, či tvorbe portfólií a interných metodických materiálov podporujúcich jej rozvíjanie sa poradné orgány nezaoberali.

Výchovu a vzdelávanie v MŠ zabezpečovalo 13 kvalifikovaných učiteliek, vrátane riaditeľky školy a jej zástupkyne, ktoré spĺňali podmienky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. Odbornosť predprimárneho vzdelávania v MŠ bola zabezpečená na 100%.

Priestory materskej školy boli esteticky a funkčne zariadené, deti mali v triedach k dispozícii detské inštrumentálne nástroje. Pri realizácii činností s hudobným zameraním neboli učiteľky obmedzované priestorovými podmienkami, čo všetky (100 %) potvrdili aj v dotazníku zadanom školskou inšpekciou. Vybavenie školy hudobnými nástrojmi podľa vyjadrenia väčšiny učiteliek (72,7 %) postačovalo potrebám vyplývajúcich z cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova. K dispozícii mali Orffov inštrumentár, vlastnoručne zhotovené rytmické nástroje a audiovizuálnu techniku. V priestoroch jedálne bol klavír, ktorý sa však nevyužíval. Ďalšími hudobnými nástrojmi škola nedisponovala, čo mohlo byť obmedzujúce pre učiteľky pri realizácii činností s hudobným zameraním. V dotazníkoch zadaných školskou inšpekciou za najväčší problém pri príprave a realizácii činností s hudobným zameraním považovali náročnosť činností vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a momentálne dispozície detí (63,7 %). Pri príprave ich čiastočne obmedzoval aj nedostatok odbornej literatúry (54,6 %).

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav realizácie hudobnej výchovy sa sledoval prostredníctvom 4 hospitácii počas dopoludňajších výchovno-vzdelávacích činností, do ktorých boli integrované prevažne rytmické a hudobno-pohybové činnosti. Ich primárne preferovanie potvrdili aj učiteľky (100 %) v dotazníkoch zadaných školskou inšpekciou. Všetky v dotazníku potvrdili pravidelné zaradovanie percepčných činností, v menšej miere vokálnych (90,9 %), inštrumentálnych činností (63,7 %) a hudobno-dramatických činností (54,6 %). Integrované prepájanie činností s hudobným zameraním preferovali všetky (100 %) učiteľky. Cielená podpora hudobnej gramotnosti detí v rámci plnenia zámeru/cieľa vzdelávacej aktivity s hudobným zameraním sa realizovala v 2 triedach. Z odpovedí učiteliek v dotazníku ďalej vyplynulo, že vzdelávacie aktivity s hudobným zameraním realizovali prevažne 1x do týždňa (81,9 %). Činnostiam s hudobným zameraním venovali učiteľky v priebehu týždňa prevažne viac ako 1 hodinu (63,7 %), 4 učiteľky uviedli možnosť do 30 minút (36,4 %). Využívanie hudobného nástroja

pri výchovno-vzdelávacej činnosti a hru na ňom deklarovalo v zadanom dotazníku 5 učiteľiek (45,5 %), pričom 4 preferovali hru na vlastnú flautu (36,4 %), 3 hru na klavír (27,3 %) a 2 učiteľky uviedli hru na vlastný akordeón (18,2 %). Priama hospitácia túto skutočnosť nepreukázala.

V sledovaných činnostiach vytvorili učiteľky prostredie, v ktorom deti menej zreteľne nadobúdali hudobné schopnosti a zručnosti. O ponúknuté aktivity rozvíjajúce hudobnú gramotnosť prejavili záujem, v 2 triedach sa aj aktívne zapájali. V triede s VJM bola učiteľka dominantná, z toho dôvodu nie všetky deti mali možnosť prejsť sa. V rámci vzdelávacích aktivít obe učiteľky aplikovali menej efektívne stratégie podporujúce hudobnú gramotnosť (málo stimulujúce metódy a formy práce). V zadanom dotazníku všetky učiteľky (100 %) deklarovali, že sa s deťmi rozprávajú, analyzujú obsah, myšlienku piesne, skladby či hudobno-pohybovej hry. V 1 triede sa pri nácviku piesne učiteľka s deťmi rozprávala o obsahu piesne, ktorému deti porozumeli. Učiteľky nekládli deťom zmysluplné otázky na porozumenie zámeru realizovaných činností. Deti oboznámili len s obsahom činností.

Deti si imitačnou metódou osvojovali piesne a pohyb vychádzajúci z textu hudobno-pohybových hier. V 3 triedach spievali samostatne, intonačne a rytmicky priaznivo. V 2 z nich deti pri spievaní využili celý dychový aparát, učiteľky ich upozornili na správne dýchanie a boli pre ne primeraným vzorom. V triede 5 – 6-ročných detí s VJM učiteľka detský hlas čiastočne pripravila na spev dychovou a hlasovou rozcvičkou. Priebežne uplatňovala rytmické cvičenia (tlieskanie, paličky, ozvučné drievka, triangel, zvončeky) a intonačné cvičenia (názov kvetín), pri ktorých však boli deti málo aktívne. Zaradila hru na stratenú melódiu, v ktorej si mali deti predstaviť časť piesne/melódie. Vzhľadom na to, že v ostatných triedach činnosti neboli prioritne zamerané na spev, prípravné cvičenia – prácu s hlasom nebolo potrebné uplatniť. Ich realizovanie však potvrdili všetky učiteľky (100 %) v zadaných dotazníkoch. V žiadnej z činností učiteľky neudali základnú spevácku polohu prostredníctvom hudobného nástroja.

Deti v triede s VJM na základe počúvania skladby „Štyri ročné obdobia - jar“ od A. Vivaldiho dokázali určiť náladu/charakter skladby. Porozumeli významu slova hudobný skladateľ. O obsahu skladby, o tom, čo vyjadruje (zobúdzanie sa prírody) rozprávala učiteľka. Deti k vyjadreniu priestor nedostali.

V 3 triedach deti rytmizovali riekanky, slová a slovné spojenia. V triedach 5 - 6-ročných detí niektoré deti vytvárali rytmický sprievod k piesni, ktorý však bol živelný a neusmernený. Ostatné deti príležitosť prejsť sa nedostali. Pri činnostiach správne manipulovali s detskými rytmickými nástrojmi. Vlastné pocity, či náladu prostredníctvom hry na rytmických alebo melodických hudobných nástrojoch nevyjadrovali. Napriek tomu všetky učiteľky (100 %) v zadanom dotazníku potvrdili, že umožňujú deťom vyjadriť vlastné pocity, nálady a zážitky prostredníctvom hry na rytmických a melodických nástrojoch.

Tanečné prvky (kroky a úklony) uplatňovali deti v hudobno-pohybových hrách v 3 činnostiach, v 2 z nich reagovali na zmenu tempa a rytmu improvizáciou ako súčasť obsahu hudobno-pohybovej hry.

Súvislosti medzi rytmom a rečou objavovali ostinátne, hrou na tele, čiastočne rytmizovaním slov, slovných spojení a krátkych riekaniek. Pri cvičeniach chápali vzťah spojenia rytmu a obsahu slov a slovných spojení. Využívanie činností s rytmom a rečou a prepájanie hudobných činností s činnosťami s predčitateľským zameraním potvrdili v zadanom dotazníku všetky (100 %) učiteľky. Deti v priebehu činností chválili a povzbudzovali, spätnú väzbu

o ich napredovaní však poskytli len v 2 triedach. Hodnotenie a sebareflexiu detí súvisiacu so zámerom činností s hudobným zameraním nepodporili, čo bolo v rozpore so zisteniami z dotazníkov zadaných školskou inšpekciou, podľa ktorých až 90,9 % učiteliek hodnotí pokroky detí v oblasti rozvoja a preukázania hudobnej gramotnosti.

2 ZÁVERY

Predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí škola vytvorila prostredníctvom učebných osnov, ktorými boli vzdelávacie štandardy ŠVP z oblasti Umenie a kultúra - hudobná výchova. V ďalšej dokumentácii školy konkrétne zámery, postupy, či pravidlá rozvíjania hudobnej gramotnosti detí neboli rozpracované.

Činnosť poradných orgánov v oblasti hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí prebiehala formou hodnotenia realizovaných aktivít s hudobným zameraním a prostredníctvom interného vzdelávania učiteliek v danej oblasti. Prezentovaním zistení z kontroly týkajúcej sa realizácie hudobnej výchovy, monitorovaním napredovania detí v rozvíjaní hudobnej gramotnosti, ani tvorbou portfólií a interných metodických materiálov sa poradné orgány nezaoberali.

Odbornosť predprimárneho vzdelávania v MŠ bola zabezpečená na 100 %, za ostatné 2 roky sa v oblasti Umenie a kultúra s dôrazom na hudobnú výchovu vzdelávala 1 učiteľka.

Pozitívom v oblasti rozvíjania hudobnej gramotnosti boli vytvorené priestorové podmienky. V oblasti materiálno-technických podmienok bolo negatívom nedostatok melodických hudobných nástrojov (k dispozícií bol len 1 klavír).

Hudobná gramotnosť detí sa rozvíjala prostredníctvom rytmických a hudobno-pohybových činností realizovaných v rámci 2 vzdelávacích aktivít a ich integrovaním do dopoludňajších výchovno-vzdelávacích činností. Preferovanie prepájania činností s hudobným zameraním v procese výchovy a vzdelávania potvrdili všetky učiteľky v dotazníku zadanom školskou inšpekciou. Deti o ponúknuté aktivity prejavili záujem, v 2 triedach sa do aktivít súvisiacich so zámerom činností aktívnejšie zapojili. Imitačnou metódou si osvojovali piesne a pohyb vychádzajúci z textu hudobno-pohybových hier. Väčšinou spievali samostatne, intonačne a rytmicky priaznivo. V polovici činností pri spievaní využili celý dychový aparát. Učiteľky boli pre deti vhodným speváckym vzorom, avšak základnú spevácku polohu hudobným nástrojom neudali. Pri počúvaní skladby deti rozpoznali charakter skladby, ďalej s ňou ale nepracovali. Hudobnými nástrojmi deti síce vytvárali rytmický sprievod k piesni, avšak ten nebol učiteľkami usmernený. V 3 triedach rytmizovali slová a slovné spojenia, pri cvičeniach chápali vzťah spojenia rytmu a obsahu slov a slovných spojení. Prepájanie činností s rytmom a rečou potvrdili v zadanom dotazníku všetky učiteľky. V hudobno-pohybových hrách uplatnili tanečné prvky a improvizáciou reagovali na zmenu tempa a rytmu. Učiteľky v priebehu činností deti chválili a povzbudzovali, spätnú väzbu o napredovaní im však poskytli len zriedka. V rámci vzdelávacích aktivít boli menej dôsledné pri voľbe a aplikovaní stratégií vedúcich k efektívnemu rozvoju hudobnej gramotnosti. Hodnotenie a sebareflexiu detí súvisiacu so zámerom činností s hudobným zameraním nepodporili, čo bolo v rozpore so zisteniami z dotazníkov zadaných školskou inšpekciou.

SILNÉ STRÁNKY

- zdefinovanie aktivít týkajúcich sa podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti vzhľadom na lokálne podmienky školy

- uplatňovanie tanečných prvkov v hudobno-pohybových hrách
- využívanie činností s rytmom a rečou a prepájanie hudobných činností s činnosťami s predčitateľským zameraním

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- prezentovanie zistení z kontroly realizácie hudobnej výchovy a monitorovanie napredovania detí v rozvíjaní hudobnej gramotnosti
- materiálno-technická vybavenosť MŠ melodickými hudobnými nástrojmi a ich využívanie v procese výchovy a vzdelávania
- uplatňovanie záverečného hodnotenia činností a výkonov detí vzhľadom k stanovenému zámeru
- podnecovanie detí k hodnoteniu a sebahodnoteniu

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- zefektívniť činnosť poradných orgánov v oblasti hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí prezentovaním zistení z kontroly realizovanej vedúcimi pedagogickými zamestnancami a riešením zistených nedostatkov
- v procese výchovy a vzdelávania aplikovať efektívne stratégie podporujúce hudobnú gramotnosť detí
- uplatňovať záverečné hodnotenie činností a výkonov detí, rozvíjať u nich hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program – Rozprávkový hrad
2. školský poriadok
3. plán zasadnutí pedagogickej rady
4. plán zasadnutí metodického združenia
5. zápisnice z rokovania pedagogickej rady a metodického združenia
6. záznamy z pedagogickej diagnostiky
7. doklady o dosiahnutom vzdelaní pedagogických zamestnancov

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Elena Wittenbergerová

Dňa: 10. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Elena Wittenbergerová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:
Mgr. Mária Pónya

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 23. 05. 2022 v Dunajskej
Strede:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Elena Wittenbergerová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Mgr. Mária Pónya

Vyjadrenie vedúcej zamestnankyne kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
*(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných
od prerokovania):*

Mgr. Mária Pónya

Stanovisko školskej inšpektorky k vyjadreniu:

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti